

на мощния враг и ромеите победили по най-лесния път: като се подкопае отвътре, като се привлекат в лицемерна ласкателност клирици и боляри, като се приспикат угодливи обещания будното недоверие... Василий Българоубиецът подмамил волмогите да му предадат крепости и градове в мирно подчинение, защото нямало смъсъл в безкрайната борба, като им обещал пари и високи звания. Тъй изчезнала българската държава в пределите на Византия. И останал да страда само народа, лишен от власт, войска и царе. Нормани, печенеги, кръстоносци, кой от където им се покажел, минавал безнаказано през българските земи, грабел и опустошавал. Нямало вече яката десница на Крума и Симеона, да брани, да закриля народа си от нападения и престъпления. Училищата на свети Климент били закрити. Житията на свети Кирил, свети Методия, свети Климент и неговите ученици, били преведени на гръцки, ала изопачени и нагодени да убиват съзнанието на българите да тяханата народност. Все пак Василий не отрекъл голямото значение на българите, за да може народът да чете с любов мѣдра жажда тия книжки, ала ромейски вече, защото българският език бил наричан варварски и българските книги били изгорени.

Очите на Петър се разшириха в безмерно възмущение. Сълзи овлажниха чистото им сияние.

— А ние, татко, ние имаме ли войска годна да ни брани от робство и неволя?

Асен се замисли.

— Не още. Не сме напълно готови за голяма бран. Затова имам мирни договори със всички съседи. Народът първо трябва да разцъфти в благополучие и имотност, за да може леко да издържа една скъпо обрѣжена рат.

Момчето скочи в буен порив.

— И аз искам щит и копие! Татко, купи ми кон и оръжие! Ако някой ни наподне искам да отида и аз на бран!

Асен идбухна в дълъг смях. Потупа детете по бузите. Кръвта на